

Huvudman

Torsås kommun
info@torsas.se

Beslut

Datum 2024-11-20
Dnr SI 2024:7892
Sida 1 (5)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Torskolan H i Torsås kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Torsås kommun att senast den **20 januari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende bristen rörande modersmålsundervisning via fjärrundervisning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Torsås kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Torsås kommun ska vidta följande åtgärder

Modersmålsundervisning via fjärrundervisning

1. Se till att fatta beslut om att använda fjärrundervisning och därefter anmäla beslutet till Skolinspektionen. Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder inkomma med det beslut som fattats om att använda fjärrundervisning. Huvudmannen ska även anmäla beslutet till Skolinspektionen på den blankett som finns på Statens skolinspektions webbplats, www.skolinspektionen.se. (21 kap. 9 § skollagen, 5 a kap. 5-6 §§ skolförordning [2020:779] och Skolinspektionens föreskrifter [SKOLFS 2020:227] om anmälan att bedriva fjärrundervisning).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:7892) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2024 inlett en tillsyn av Torskolan H i Torsås kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Torskolan H följer gällande bestämmelser om modersmålsundervisning via fjärrundervisning för elever i Torsås kommun.

Skolinspektionen har inhämtat ett skriftligt yttrande från Torsås kommun och efter begäran har kommunen inkommit med ett kompletterande yttrande. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat avtal mellan Torsås kommun och Blekinge integrations- och utbildningscenter (BIU) i Ronneby kommun. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Modersmålsundervisning via fjärrundervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Torsås kommuns yttrande den 5 november 2024 framgår att Torsås kommun har slutit avtal om att lämna över uppgifter att bedriva modersmålsundervisning på arabiska via fjärrundervisning till Blekinge integrations- och utbildningscenter (BIU). Elever i Torsås kommun har fått sådan modersmålsundervisning på arabiska via fjärrundervisning med start den 24 oktober 2024.

Skolinspektionen kan konstatera att Blekinge integrations- och utbildningscenter, BIU i Ronneby kommun är en kommunal verksamhet, det vill säga är en huvudman inom skolväsendet.

Huvudmannen uppger i sitt yttrande att ansökan om tillstånd för att bedriva fjärrundervisningen kommer att anmälas till Skolinspektionen så snart bildningsnämnden har fattat beslut om fjärrundervisning, vilket

beräknas ske under höstterminen 2024, det vill säga den 18 december 2024.

Av huvudmannens yttrande framgår att det totalt finns sexton elever i Torsås kommun som har rätt till modersmålsundervisning i arabiska. Samtliga elever har fått information om möjligheten att få modersmålsundervisning i arabiska. På skolenheten är det nio elever som har rätt till modersmålsundervisning i arabiska. Av dem har fyra elever lämnat in ansökan om undervisning i modersmål. Dessa elever har inte getts modersmålsundervisning under tiden mellan den 19 augusti 2024 och den 24 oktober 2024. Alla elever som önskar modersmålsundervisning i arabiska har dock fått det från och med den 24 oktober 2024.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att fjärrundervisning får användas i bland annat grundskolan endast under de förutsättningar och med de begränsningar som följer av detta kapitel och föreskrifter som har meddelats i anslutning till kapitlet. (21 kap. 2 § skollagen)

Av skollagen framgår att i bland annat grundskolan får fjärrundervisning bland annat användas i ämnet modersmål. (21 kap. 4 § skollagen)

Av skollagen framgår att en huvudman som avser att använda fjärrundervisning i bland annat ett visst ämne i grundskolan ska fatta ett beslut om det. Huvudmannen får besluta om att använda fjärrundervisning för högst ett läsår åt gången. (21 kap. 9 § skollagen)

Av skollagen framgår att fjärrundervisning endast får utföras av huvudmän inom skolväsendet. (21 kap. 10 § skollagen)

Av skollagen framgår att uppgifter som avser fjärrundervisning enligt 21 kap. får överlämnas till en annan huvudman inom skolväsendet på entreprenad inom bland annat grundskolan. (21 kap. 16 § skollagen)

Av skollagen framgår att med entreprenad avses i denna lag att en huvudman sluter avtal med någon annan om att denne ska utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet som huvudmannen ansvarar för enligt denna lag. Huvudmannen behåller huvudmannskapet för uppgifter som utförs på entreprenad. Ett avtal om entreprenad får endast slutas under de förutsättningar som anges i detta kapitel. De bestämmelser som finns för en utbildning eller en annan verksamhet enligt denna lag gäller även för uppgifter som utförs på entreprenad, om inte något annat anges i detta kapitel eller i föreskrifter som har meddelats i anslutning till kapitlet. (23 kap. 2 § skollagen)

Av skollagen framgår bland annat att uppgifter som avser bland annat modersmålsundervisning får överlämnas till en annan huvudman inom

skolväsendet på entreprenad inom bland annat grundskolan. (23 kap. 14 § skollagen)

Av skolförordningen framgår att huvudmannen ska dokumentera ett beslut om att använda fjärrundervisning. (5 a kap. 5 § skolförordning [2020:779])

Av skolförordningen framgår att huvudmannen ska anmäla ett beslut om att använda fjärrundervisning till Statens skolinspektion. Om huvudmannen utför fjärrundervisning åt någon annan huvudman ska det också anmälas. Skolinspektionen får meddela närmare föreskrifter om vad en anmälan ska innehålla. (5 a kapitlet 6 § skolförordningen och Skolinspektionens föreskrifter [SKOLFS 2020:227] om anmälan att bedriva fjärrundervisning)

Av förarbetena framgår bland annat att varje medlem av en kommun eller en region har rätt att få lagligheten av bland annat kommunens beslut prövad genom att överklaga beslutet till förvaltningsrätten, s.k. laglighetsprövning (13 kap. 1 § kommunallagen [2017:725]). En kommunal skolhuvudmans beslut om användning av fjärrundervisning kan således överklagas genom laglighetsprövning. Bland annat av detta skäl är det viktigt att beslut om fjärrundervisning dokumenteras. (proposition 2019/20:127 s. 58)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Torsås kommun inte uppfyller författningarnas krav när det gäller kommunens arbete med fjärrundervisning. Torsås kommun har ingått ett avtal att överlämna uppgifter som avser modersmålsundervisning via fjärrundervisning till Blekinge integrations- och utbildningscenter, BIU i Ronneby kommun som är en kommunal verksamhet och huvudman inom skolväsendet. Torsås kommun har dock inte fattat något beslut om att använda fjärrundervisning och har därför inte heller anmält beslutet till Skolinspektionen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Torsås kommun uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att fatta beslut och anmälan av fjärrundervisning till Skolinspektionen. Det finns därför skäl att förelägga Torsås kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

På Skolinspektionens vägnar

X Alexander Aleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Alexander Aleryd

X Annette Schulze

Föredragande
Signerat av: Annette Schulze